

Міністерство освіти і науки України
Національне агентство України з питань державної служби
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська міська рада
Національна Академія педагогічних наук України
Товариство «Знання» України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Факультет права та адміністрації Ягеллонського університету (Краків, Республіка Польща)
Гданський університет (Гданськ, Республіка Польща)
Гданська Вища школа в Гданську (Гданськ, Республіка Польща)
Факультет європейських студій Університету Бабеша-Бойяї (Клуж Напока, Румунія)
Вища школа права і адміністрації (Жешув, Республіка Польща)
Каунаський технологічний університет (Каунас, Литовська Республіка)
Кієво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича
Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету
«Львівська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Вища школа публічного управління

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП

*Збірник матеріалів
I-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

31 травня 2024 р.

**Івано-Франківськ
2024**

ISBN 978-966-428-941-9

УДК 35

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
(протокол № 07/665 від 17 червня 2024 р.)*

**Публічне управління та адміністрування в Україні:
євроінтеграційний поступ** : матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 31 травня 2024 р.);
за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд.
Л. С. Мосора. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2024. 922 с.

У збірнику розміщено матеріали доповідей учасників І-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ».

Під час дискусій та обміну досвідом обговорено підвищення ефективності публічного управління з урахуванням європейського досвіду та дії воєнного стану в Україні; питання оптимізації діяльності органів влади на державному, регіональному та місцевому рівнях; проблеми та напрацьовано рекомендації щодо розвитку компетентності публічних службовців; розвиток лідерства в публічному управлінні, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців у сфері публічного управління, працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться особливостями публічного управління та адміністрування в умовах війни і в повоєнний період.

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів
відповідають автори.*

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2024.

Вікторія МАЦУКА,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольського державного університету,
м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Сучасна держава – це складна організаційна структура, ефективність якої значною мірою залежить від дієвості системи її управління. Оптимальне функціонування державних інституцій держави безпосередньо залежить від модернізації системи державного управління відповідно до світових трендів розвитку.

Нові виклики, з якими стикається система державного управління, визначаються зовнішніми та внутрішніми чинниками та умовами. Державне управління в сучасному світі вимагає більшої уваги до ризиків та умов нестабільності та невизначеності, породжених новими економічними, соціальними та політичними реаліями. Сучасна система державного управління має не лише реагувати на нові виклики, а й сприяти та заохочувати інновації для стабільного та конкурентоспроможного розвитку.

Криза, що виникла в сучасному економічному суспільстві під впливом адміністративної реформи, вимагає зміни концептуальної парадигми державного управління. Потрібно переосмислити інституціоналізацію сучасних адміністративних змін, виходячи із трендів розвитку сучасного державного управління [1].

Публічне управління відреагувало на нові потреби, насамперед змінивши перспективу розгляду відносин між політикою та управлінням. До них належать такі сучасні тренди.

Від агентифікації до консолідованого управління. Нове публічне управління характеризується створенням автономних департаментів (агентств) для виконання певних окремих державних функцій. Нова реформа демонструє інший тренд: консолідоване управління, об'єднання установ та включення до міністерств [2, с. 60].

Кількість відомств зменшилася, а роль міністерств та уряду в цілому зросла, що знайшло віддзеркалення в консолідації на державному рівні: централізовано керовані ініціативи з реорганізації широкого кола відомств у всіх регіонах. Відомча інтеграція сфери політики або певного типу урядової функції. Зростає роль координації та інформації в розробленні

політики так званих центрів державного управління (допоміжних органів адміністративної влади).

Від сьогоденного прагматизму до стратегічного менеджменту. Мета тут полягає в тому, щоб поліпшити здатність уряду пом'якшувати майбутні загрози та реагувати на нові виклики в масштабах і швидко, зосереджуючись на впровадженні методів програмного управління та формуванні структур програмного управління, а також на широкому використанні великих даних для вирішення нових проблем.

Через стратегічне управління, а не політичне втручання, державна політика представлена як раціональна відповідь на економічні потреби, а також тривожні та загрозливі майбутні події.

Широке використання великих даних залежить від нових методів цифрового збору та оброблення для інформування політиків. Крім того, щоб ефективно використовувати дані для управління політикою, потрібно створити організаційні, управлінські та інформаційні системи. Розвиток спроможності державних службовців пов'язувати свою діяльність зі стратегічними завданнями влади є одним із головних завдань державної служби [3]. Системні підходи відходять від обговорення організаційних процесів і меж, щоб знайти спільну мову для досягнення політичних результатів.

Формування гнучкої моделі управління (agile governance). У контексті дедалі коротших економічних циклів, керованих інноваціями, уряди повинні бути в змозі реагувати на нові виклики та вимоги громадян, бізнесу та громадянського суспільства швидше, ніж будь-коли. Якість управлінської стійкості можна визначити як можливість вільного та прискореного ухвалення рішень, незалежно від того, призведе це до когнітивних чи поведінкових змін [2, с. 61].

Вимірювання стратегічної гнучкості: стратегічна чутливість, мобільність ресурсів та єдність лідерства. Стратегічні інструменти мобільності: бюджет, людські ресурси, ІКТ, механізми адаптації.

Від стрімкого (стрессо) до стійкого управління (resilience governance). У загальному розумінні це поняття належить до здатності людей і соціальних груп швидко і легко реагувати на невдачі або протистояти їм.

Підтримка державного управління перед лицем зовнішніх і внутрішніх збоїв і викликів можлива, якщо уряди працюють масштабно, швидко та гнучко, а також підтримують позитивні відносини з державними

установами, щоб реагувати на швидкі зміни суспільних потреб і проблем, що виникають.

Поствеберівська бюрократія. Бюрократія – це політичний інструмент для реалізації державної політики, а не просто технічний інструмент. У цьому сенсі пропонується завдання підготовки професійних, стратегічних та інноваційних державних послуг.

Цей принцип працює, оскільки коли очікування зрозумілі, вони зміцнюють усталені бюрократичні цінності і зменшують потребу бюрократії використовувати інформаційну асиметрію.

Сучасне державне управління як у теорії, так і на практиці шукає адекватні концептуальні парадигми, здатні описати нові виклики та рішення. Новий державний менеджмент продемонстрував силу у своєму завданні подолання кризи, але виявився нечутливим до політичних питань.

Безперечно, що в реаліях сучасної України запровадження нової моделі державного менеджменту цілком можливе за умов конструктивної взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Михайлов В., Андрієнко М., Гаман П. Світові тенденції модернізації державного управління: досвід для України. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1 (61). С. 95–101.
2. Сидоренко Н. Сучасні тенденції розвитку публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том 10. №3. С. 59–63.
3. Ярошенко І. В., Семигуліна І. Б. Світові тенденції публічного управління розвитком територій у контексті децентралізації влади. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 96–103.